

ABSTRAKT

Identifikace kosterních pozůstatků představuje jeden z nejdůležitějších aspektů biologické antropologie. Přesná identifikace jedince je nezbytná pro forenzní antropologii a vysoká úspěšnost a spolehlivost metod jsou předpoklady pro právní využití výsledků. Tato disertační práce představuje inovativní metodologii pro odhad pohlaví pomocí exokraniálního povrchu lebek, která byla důkladně testována a ověřena na různých populacích. Studie navrhla metodu, která dosáhla vysoké úspěšnosti a spolehlivosti, srovnatelné s již zavedenými technikami využívajícími jak exokraniální, tak endokraniální povrchy. Výsledky potvrdily, že nová metoda dosáhla 91% úspěšnosti ve francouzském vzorku populace, což demonstruje její účinnost. Další testování na větším a rozmanitějším souboru dat odhalilo vysokou spolehlivost metody, zejména u evropských populací. Konkrétně metoda dosáhla 96 % úspěšnosti v českém vzorku a 92 % ve slovenském vzorku, což podporuje její robustnost a použitelnost v těchto kontextech. Výzkum rovněž zkoumal změny v pohlavním dimorfismu kraniofaciální morfologie související s věkem, přičemž zjistil významné snížení dimorfních oblastí s rostoucím věkem. Podíl významně odlišných oblastí v kraniální formě se snížil o 12 %, z 94,8 % u mladších jedinců na 82,6 % u starších jedinců. Tyto nálezy zdůrazňují dynamickou povahu kraniofaciální morfologie během života. Nicméně použitelnost metody napříč různými populacemi vykazala nekonzistentní výsledky. Zatímco byla vysoce spolehlivá pro nevzdálené evropské populace, jako jsou česká, slovenská a francouzská skupina, prokázala nižší míru úspěšnosti klasifikace u egyptské (82 %) a dánské (80 %) populace. To naznačuje potřebu dalšího zdokonalení, aby se zvýšila spolehlivost metody u různorodějších a geograficky vzdálenějších populací.

Tato disertační práce předkládá podrobné výsledky a představuje potenciál nové metody odhadu pohlaví podle lebky, zároveň však poukazuje na oblasti, které je třeba zlepšit.